

Een muzikale stuntman in Ramallah

Reportage

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van Ramallah vertoont componist Merlijn Twaalfhoven er een spektakel.

Van onze correspondent
Alex Burghoorn

JALAZONE/RAMALLAH Roze dozen, waarin eens badslippers van het driestuiversmerk '24 Karat' hebben gezeten, doen dienst als trommels. Tegen het crescendo is het karton alleen niet bestand: doos na doos gaat tijdens de repetitie aan flarden. Maar dat geeft niets. De Palestijnse jongens en meisjes van het vluchtelingen-kamp Jalazone op de Westelijke Jordaanoever hebben tenminste de smaak te pakken van *Carried by the Wind* van de Nederlandse componist Merlijn Twaalfhoven, dat woensdagavond in Ramallah ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de stad werd uitgevoerd.

Veertig kinderen trommelstokken in handen geven, staat garant voor een kakofonie van jewelste. Maar twee assistenten van Twaalfhoven verlokken de kinderschaar wonderwel tot het roffelen van ritmische patronen. De triolen golven van de in witte vlinderpakken gestoken meisjes naar de opgeschoten jongens - en het mondt allemaal uit in een canon waarin om het hardst 'HEY!' wordt gezongen. 'Mooi', zegt de componist. 'Een van mijn grootste zorgen was dat het te zacht zou worden.'

Merlijn Twaalfhoven (32) zit midden in zijn 'Arabische periode'. In maart heeft hij in Jordanië gewerkt aan *Symphony for All*; in april is hij op de door Israël bezette Westoever voor muziektheatrale spektakels in de Palestijnse steden Ramallah en Bethlehem; in mei gaat Twaalfhoven zalen in Nederland af met zijn *Symphony Arabica*.

Het is allemaal het gevolg van een bezoek aan Ramallah, ongeveer twee jaar geleden. De schellen vielen Twaalfhoven van de ogen.

Kinderen in witte vlinderpakken maken een kakofonie die wonderwel uitmondt in ritmische patronen. Foto Adam Sebire

'Ik trof een rijke beschaving aan. Ik las altijd kranten, volgde het nieuws en dacht: alles ligt daar in puin. Maar er werd gewoon muziek gemaakt! Ik was in de war. Voelde me belazerd door mijn eigen verwachtingen.'

Het was tijd voor een plan: Ramallah verdiende een totaalervaring voor de zintuigen van het soort waar Twaalfhoven al tot in Japan naam mee had gemaakt. Niet uitgevoerd door Nederlanders, maar door Palestijnen zelf. 'Het moest boven het alledaagse uitstijgen en duidelijk maken: dit zijn wij. Geen terrorist met een bom, maar een meisje met een viool.'

Misschien was de boodschap een beetje bijdehand - de statenlo-

ze Palestijnen, al meer dan 100 jaar verwickeld in een epische strijd om hun land, zagen zo'n Nederlandse jongen al aankomen. Vooral het gegeven dat hij als westerling geen dikke portemonnee meebracht, ging er vaak maar moeilijk in. Maar hij heeft doorgezet, en na veel afspraken en kopjes thee is het gelukt: *Carried by the Wind* opent het jubileum van Ramallah, in het bijzijn van Palestijnse premier Salam Fayyad.

De kinderen van Jalazone - een van de vele vluchtelingenkampen waar Palestijnse families wonen die in 1948 zijn gevlucht voor het Israëlische leger - gaan zodoende naar Ramallah. Palestijnse blazers, slagwerkers en zangers voegen

zich op een tot openluchttheater verbouwd stadsplein.

'De solisten begrepen eerst niet waarom ze moesten optreden met kinderen. Ik heb hen gezegd dat het om contrasten gaat, zoals de oproep van de moskee aan schoonheid wint, afgezet tegen het gedruis van stadsverkeer.'

Als de zon onder is, laat Ramallah zich woensdag van zijn mondaine kant zien. Honderden jongeren - goed gekleed, opgemaakt en veelal zonder hoofddoek - komen samen voor een festivalavond die ze in geen jaren hebben meegeemaakt, met de Frans-Algerijnse hiphopband MAP als afsluiter.

Dan begint het. Het podium is nog leeg, uit het niets klinkt in-

eens een saxofoonmelodie - opkringelend, zo blijkt, van een balkon aan het plein. Op het dak zit een slagwerker, die op oud ijzer timmert. Een zanger zet een Arabische schlager in, en het publiek klapt meteen op de maat mee. *Carried by the Wind* is een collagecompositie van klankwolken en melodiën waarmee Twaalfhoven zich een muzikale stuntman toont.

Alleen de entree van de premier - met autocolonne, sirenes en snepende politiefluitjes - was niet meegecomponeed. Het zijn de toevalligheden waar Twaalfhoven van houdt. Fayyad staat, omringd door lijfwachten, ongemakkelijk op het lege podium. Hem is een ceremoniële rol toebediend: het ont-

steken van de jubileumvlam. Drummers op plastic vaten zetten in en ook de kinderen van Jalazone haken aan vanuit hun bloemenperk. Het publiek draait de nek om de happening te kunnen volgen.

Plots valt de stroom uit. De saxofonist blaast lyrisch verder, maar de hoogwaardigheidsbekleders verliezen het geduld. De vlam gaat aan en BAM!, daar breekt een vuurwerk los. Het geknetter verzwelgt de saxofoon, en de slot-groove gaat verloren in het gejoel en gefluit voor de uiteenspatende gouden en paarse sterren aan de hemel.

Het zij zo, zegt Merlijn Twaalfhoven na afloop. 'Ik beweeg me graag op de grens tussen het grijpbare en het ongrijpbare.'